Verejné uvedenia na javisku:

- (1) 2016: text oratória: *Svätý Martin*. Autor hudby Ľuboš Bernáth. Premiéra: Bratislava, Katedrála Svätého Martina; 5. 11. 2016, dirigent: Adrián Kokoš, Komorný orchester ZOE, zbormajster Ladislav Holásek, Spevácky zbor mesta Bratislavy, sólisti: Jozef Šimonovič, Jana Pastorková, Alena Kropáčková, Boris Prýgl.

Ohlasy:

- KAČIC, Ladislav: Historia Santci Martini – Návrat ku koreňom oratória. In: Hudobný život 03/2017, s. 2.
    - *„Jedným z vrcholov festivalu Epoché koncom minulého roku bola nepochybne premiéra oratória o sv. Martinovi (pôvodný názov Historia Sancti Martini) skladateľa Ľuboša Bernátha a libretistu Tomáša Surého, a to zďaleka nie preto, lebo oratóriá nevznikajú – aj na Slovensku – bežne, alebo pre zaslúžený aplauz plnej Katedrály sv. Martina (5. 11.). Táto svojím spôsobom výnimočná skladba ukazuje jasne, že studnica hudobnej minulosti je takmer nevyčerpateľná. (...) Čo teda spája z mnohých aspektov absolútne odlišné skladby Carissimiho, Charpentiera, Stradellu, Fuxa, Caldaru a ďalších majstrov oratória? Bola to pravdepodobne reč (kázeň, prípadne čítanie z hagiografie a pod.), ktorá zaznievala medzi dvomi časťami oratória. Z tohto hľadiska sa Bernáthova skladba akoby vracia ku koreňom tohto formového druhu. Nasvedčuje tomu už citlivý výber textov T. Surého z legendy/životopisu svätca (Vita Sancti Martini Sulpicia Severa), ale aj z Legendy aurey, čiastočne zhudobnený, čiastočne prednášaný recitátorom (vynikajúcim Jozefom Šimonovičom). Pri predvedení Bernáthovo oratória hovorené slovo naozaj pôsobilo ako akási „kázeň v hudbe“, hoci v tomto prípade rozdelená do viacerých častí, nie v jednom „kuse“. Úryvky zo Života sv. Martina sú vhodne interpolované ďalšími – biblickými – textami, sčasti latinskými (napríklad zo žalmu Beatus vir), čo len zdôrazňuje „modlitebný“ charakter hudby, teda aj pôvodný zámer oratória v jeho začiatkoch – povzbudiť počúvajúceho k meditácii, modlitbe (asi nie náhodou skladba obsahuje dve časti s názvom Meditácia, ako aj časť Kázeň svätého Martina, aj keď tu iste nejde o nejaký priamy,*

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material

„prvoplánový“ vplyv starého, pôvodného oratória). Takéto prvky (určite by sa ich našlo viac) približujú Bernáthovo svätomartinské oratórium pôvodnej podobe tohto hudobno-dramatického druhu v 17. storočí.“

- Premiéra oratória Svätý Martin v rámci festivalu Epoché 2016. In: Hudobne centrum 3. 11. 2016 (https://hc.sk/aktuality/1472-premiera-oratoria-svaty-martin-v-ramci-festivalu-epoche-2016) *„Svätý Martin je jeden z najznámejších a najpopulárnejších svätcov rímskokatolíckej cirkvi. Narodil sa v roku 316 v Panónii (Szombathely, Maďarsko) a zomrel v 8. novembra 397 (Candes-Saint-Marti, Francúzsko). Jeho uctievanie sa po jeho smrti veľmi rýchlo šírilo nielen vďaka jeho zázrakom za života a po smrti, ale aj pre mimoriadny osobnostný odkaz, ktorý zanechal európskej kultúre. Kult svätého Martina je veľmi rozšírený po celom svete a je aj patrónom bratislavskej katedrály. Je zvláštne, že Dómu sv. Martina v Bratislave nebola za posledné desaťročia venovaná žiadna závažnejšia vokálnoinštrumentálna skladba. Oratórium Svätý Martin má ambíciu osláviť patróna kostola a stať sa nehmotným majetkom dómu sv. Martina. Autor libreta Tomáš Surý vybral z bohatého života svätca tie najpodstatnejšie momenty: voľba mena podľa starorímskeho boha vojny Marsa, odpor voči vojenskej službe, Martin na bielom koni a delí o svoj plášť so žobrákom, Martinovo pokúšanie diablom, zázračná omša s ohnivou guľou a podobne. Text libreta je svojbytný autorský text, ktorý tematicky čerpá zo stredovekých legiend o živote svätého Martina a z Biblie. Jednotlivé scény sú z hudobného hľadiska riešené ako vokálno-inštrumentálne čísla, árie v starom štýle, veľké zborové scény, orchestrálne meditácie, rozprávanie rozprávača atď. Oratórium Svätý Martin chce ponúknuť priestor pre etablovaných umelcov ako aj pre rozvoj umeleckého rastu začínajúcich umelcov, ktorí potrebujú čo najviac príležitostí prezentovať svoje schopnosti a spätnú väzbu. Práca na vytvorení a predvedení skladby poskytne priestor pre vzájomnú spoluprácu skúsenejších aj začínajúcich umelcov, ktorí počas svojho štúdia na vysokých školách nemali možnosť pracovať na rozsiahlejšom vokálno-inštrumentálnom projekte. Členovia interpretačného ansámblu budú profesionálni aj mladí začínajúci umelci (vokálna a inštrumentálna zložka). Ich znalosti a motivácia sú základným stavebným prvkom projektu. Po hudobnej stránke je oratórium akousi syntetickou kompozíciou, ktorá vychádza z archetypov európskej hudby rozličných*

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material

časových období. Nanovo spracúva a oživuje množstvo neobarokových prvkov, ako aj kompozičných postupov známych z obdobia vrcholnej renesancie. Bohatosť polyfónne spracovaných úsekov, ktoré sa striedajú s arióznymi, obohatený o hovorený text rozprávača vytvára akýsi logický dramatický oblúk. Harmonický jazyk oratória je v neustálom dialógu medzi modálnou harmóniou a chromaticky bohato spracovávanými úsekmi, vytvárajúcimi ambivalentnosť a napätie. Výrazný je však aj meditatívny charakter určitých dielov, ako prejav silnej vnútornej výpovede hlavného hrdinu príbehu.“

© Tomáš Surý 2006-2026 Copyrighted Material